

Programozás alapjai 2. PótZH	2010.05.20. gyakorlat:	Hiány:0	ZH:
MEGOLD		SEHOL/5.	
		Hftest: 0	
		ZHp:	

Minden beadandó megoldását a feladatlagra, a feladat után írja! A megoldások során feltételezheti, hogy minden szükséges input adat az előírt formátumban rendelkezésre áll. A feladatok megoldásához csak a letölthető C és C++ összefoglaló használható. Számítógép, notebook, menedzser kalkulátor, organiser, mobiltelefon nem használható.

A feladatokat figyelmesen olvassa el, megoldásukhoz ne használjon fel STL tárolót, kivéve, ha a feladat ezt külön engedi! Ne írjon felesleges függvényeket ill. kódot, a feladatra koncentráljon! Jó munkát!

Értékelés: 0-8:1, 9-11:2, 12-14:3, 15-17:4, 18-20:5

F.	Max.	Elért
1	3	
2	4	
3	5	
4	4	
5	4	
Σ	20	

1. Feladat

6*0.5=3 pont

Mit ír ki a szabványos kimenetre az alábbi program? Válaszához használja a négyzetrácsos területet!

```
#include <iostream>
using namespace std;

class Adat {
    int adat;
public:
    Adat(int i = 9) :adat(i)           { cout << adat << 'k';}
    Adat(const Adat&) :adat(2)        { cout << adat << 'c';}
    Adat& operator=(const Adat& a)    { cout << a.adat << 'e'; return *this;}
    ~Adat()                            { cout << 'd'; }
};

class Ma {
    Adat *ap;
    const char *s;
    Ma(const Ma&);
    Ma& operator=(const Ma&);
public:
    Ma(const char *s = "A", int i = 0)
        :s(s)                          { ap = new Adat(i); cout << s << "Mk";}
    ~Ma()                               { delete ap; cout << "Md"; }
};

int main() {
    Ma me6("MEGOLD", 6);               cout << endl;
    Adat a1, a2(6);                    cout << endl;
    a1 = a2;                           cout << endl;
    Ma* p = new Ma[1];                 cout << endl;
    delete[] p;                        cout << endl;
    return(0);
}
```

6	k	M	E	G	O	L	D	M	k										
9	k	6	k																
6	e																		
0	k	A	M	k															
d	M	d																	
d	d	d	M	d															

2. Feladat

Σ 4 pont

Tervezzen generikus dinamikus tömb (*Tomb*) osztályt! A tömb mérete a konstruktorban legyen megadható. Az osztály:

- Legyen képes tetszőleges típusú elemeket tárolni!
- Legyen indexelhető a szokásos index operátorral ([]). Ha a kapott index nagyobb vagy egyenlő, mint a tömb mérete, akkor dobjon *std::range_error* kivételt! Ügyeljen arra, hogy az index operátorral elért elem balértékként is szerepelhessen!
- Legyen átméretezhető a *resize()* tagfüggvénnyel! Amennyiben az új méret nagyobb mint a régi, akkor a keletkező elemek a tárolt elemtípus alapértelmezett értékével (default konstruktor) legyenek feltöltve!
- Legyen lekérdezhető a tömb aktuális mérete (*size()*)!
- Legyen átadható érték szerint függvényparaméterként!
- Kezelje helyesen a többszörös értékadást ($t1=t2=t3$, ahol $t1, t2, t3$ ugyanazzal a típussal, de nem feltétlen azonos mérettel létrehozott objektum példányok)!

Készítse el a sablont C++ nyelven úgy, hogy a tagfüggvényeket ne valósítsa meg (ne definiálja)! (1.5p) Valósítsa meg (definiálja) a következőket: *alapértelmezett és egyparaméteres konstruktor, destruktor, operator[], resize* (2.5p)

Egy lehetséges megoldás:

```

template <class T>
class Tomb {
    T* adatp;           // pointer az adatok tömbjére
    unsigned int siz;   // ennyi adatunk van
public:
    Tomb(unsigned int siz = 0);
    Tomb(const Tomb& t); // nem kellett megvalósítani
    unsigned int size(); // nem kellett megvalósítani
    void resize(unsigned int ns);
    T& operator[](unsigned int i);
    Tomb& operator=(const Tomb& t); // nem kellett megvalósítani
    ~Tomb();
};

template <class T>
Tomb<T>::Tomb(unsigned int siz) : siz(siz) {
    adatp = new T[siz];
    for (unsigned int i = 0; i < siz; i++)
        adatp[i] = T(); // alapértelmezett értékkel töltjük fel
}

template <class T>
Tomb<T>::~~Tomb() { delete[] adatp; }

template <class T>
void Tomb<T>::resize(unsigned int ns) {
    if (ns != siz) {
        T* tmp = new T[ns];
        unsigned int i = 0;
        unsigned int j = siz < ns ? siz : ns;
        for (; i < j; i++) tmp[i] = adatp[i];
        while (i < ns) tmp[i++] = T(); // alapértelmezett értékkel töltjük fel
        delete[] adatp;
        adatp = tmp;
        siz = ns;
    }
}

template <class T>
T& Tomb<T>::operator[](unsigned int i) {
    if (i < siz) return adatp[i];
    throw range_error("Indexelési hiba");
}

```

Másik csoportnak *resize* és *[]* helyett:

```

template <class T>
Tomb<T>::Tomb(const Tomb& t) {
    adatp = 0; // visszavezetjük az értékadásra
    *this = t;
}

template <class T>
Tomb<T>& Tomb<T>::operator=(const Tomb& t) {
    if (this != &t) {
        delete[] datap;
        siz = t.siz;
        adatp = new T[siz];
        for (unsigned int i = 0; i < siz; i++) adatp[i] = t.adatp[i];
    }
    return *this;
}

```

3. Feladat

Σ 5 pont

Tételezze fel, hogy a 2. feladat *Tomb* sablonja hiánytalanul rendelkezésre áll. Készítsen a sablon felhasználásával *int* elemeket tároló halmaz (Halmaz) osztályt! Az osztálynak legyen előre haladó iterátora, amivel végig lehet járni a halmaz elemeit! Az osztály tegye lehetővé az alábbi műveleteket:

- elem beszúrása a halmazba (*berak()*);
- annak eldöntése, hogy egy elem benne van-e a halmazban (*eleme_e()*);
- halmaz számosságának lekérdezése (*meret()*);
- szokásos iterátor műveletek (*, ++, !=, *begin()*, *end()*). (csak pre increments)

Az osztály kezelje helyesen a többszörös értékadást és legyen átadható a halmaz függvényparaméterként. Segítségül megadjuk az osztály hiányos deklarációját. Megoldását a pontozott helyekre írja (több helyet hagytunk)!

A pontok helyén a megoldás látható sárga kiemeléssel:

```
class Halmaz {
    Tomb<int> adat;
public:
    class iterator {          // a halmaz iterátora
        Halmaz* hpoi6;       // pointer a halmazra (az iterátor erre vonatkozik)
        unsigned akt_index;  // erre az elemre „mutat” az iterátor
    public:
        iterator(Halmaz* h = 0, unsigned i = 0) : hpoi6(h), akt_index(i) {}

        iterator& operator++() {
            akt_index++;
            return *this;
        }

        int& operator*() {
            return hpoi6->adat[akt_index];
        }

        bool operator!=(const iterator &it6) {
            return hpoi6 != it6.hpoi6 || akt_index != it6.akt_index;
        }
    };

    iterator begin() {
        return iterator(this);
    }

    iterator end() {
        return iterator(this, meret());
    }

    // halmaz tagfüggvényei
    void berak(int e) {
        if (eleme_e(e)) return;
        adat.resize(adat.size() + 1);
        adat[adat.size() - 1] = e;
    }

    bool eleme_e(int e) {
        for (unsigned i = 0; i < adat.size(); i++)
            if (adat[i] == e) return true;
        return false;
    }

    unsigned int meret() {
        return adat.size();
    }
};
```

4. Feladat

Σ 4 pont

Készítsen egy olyan függvénysablont (*valaszt*), amely képes kiválasztani egy tárolóból a paraméterként kapott szempontnak leginkább megfelelő (pl. minimális) elemet. A függvénysablon a szokásos módon függvényparaméterként kap két iterátort, és egy predikátum objektumot, vagy függvényt, ami két elemről eldönti, hogy melyik felel meg jobban az adott kiválasztási szempontnak! A visszatérési érték a kiválasztott elem legyen! (2p)
Működjön az elvárásoknak megfelelően a következő kódrészlet!

```
double v[] = { 1.2, 4.5, 6.7, -3.6, -2 };
cout << választ<double>(v, v+5, less<double>()) << endl;
```

Mutassa be az elkészített sablon működését a 3. feladat Halmaz osztályából létrehozott objektumpéldányra! Tételezze fel, hogy a 3. feladat Halmaz osztálya hiánytalanul elkészült! (0.5p)

Készítsen egy olyan generikus predikátumobjektumot, vagy függvényt, amellyel az abszolútértékek minimuma kiválasztható (1p)! Sorolja fel, hogy mely operátorok meglétét tételezte fel ez utóbbi részfeladatban (0.5p) !

Egy lehetséges megoldás:

```
template <class T, class I, class S>
T választ(I elso, I utolso, S pred) {
    T tmp; // kell egy temp
    if (elso != utolso) // lehet, hogy üres az intervallum
        tmp = *++elso; // elsőt eltesszük
    while (elso != utolso) {
        if (pred(*elso, tmp)) // predikátum mondja meg, hogy eltegyük-e
            tmp = *elso;
        ++elso;
    }
    return tmp; // a kiválasztott
}
```

```
Halmaz h1;
cout << választ<int>(h1.begin(), h1.end(), less<int>()) << end;
```

```
template <class T>
struct Abs_minimum {
    bool operator()(T t1, T t2) {
        if (t1 < 0) t1 = -t1;
        if (t2 < 0) t2 = -t2;
        return t1 < t2;
    }
};
```

5. Feladat:

Σ 4 pont

Egy egyetem (*Egyetem*) polgárait (*Polgar*), tanszékeit (*Tanszek*), oktatóit (*Oktato*), demonstrátorait (*Demonstrator*) és azok kapcsolatát szeretnénk modellezni. A demonstrátorok olyan oktatók, akik hallgatók is egyben. A feladatanalízis során a szereplők attribútumait az alábbiakban határoztuk meg:

Egyetem (*Egyetem*)

- egyetem neve (string)
- egyetem polgárai
- egyetem tanszékei

Tanszék: (*Tanszek*)

- tanszék neve (string)
- tanszékvezető (Oktato)
- tanszéken oktatók (demonstrátor is)

Polgár (*Polgar*)

- név (string)

Oktató: (*Oktato*)

- név (string)
- fizetés/megbízási díj (double)

Hallgató (*Hallgato*)

- név (string)
- neptunkód (string)

Demonstrátor (*Demonstrator*)

- név (string)
- neptunkód (string)
- fizetés/megbízási díj (double)

Egy oktató ill. demonstrátor több tanszéken is oktathat. Kezdeti modellünk csak minimális funkciókkal rendelkezik:

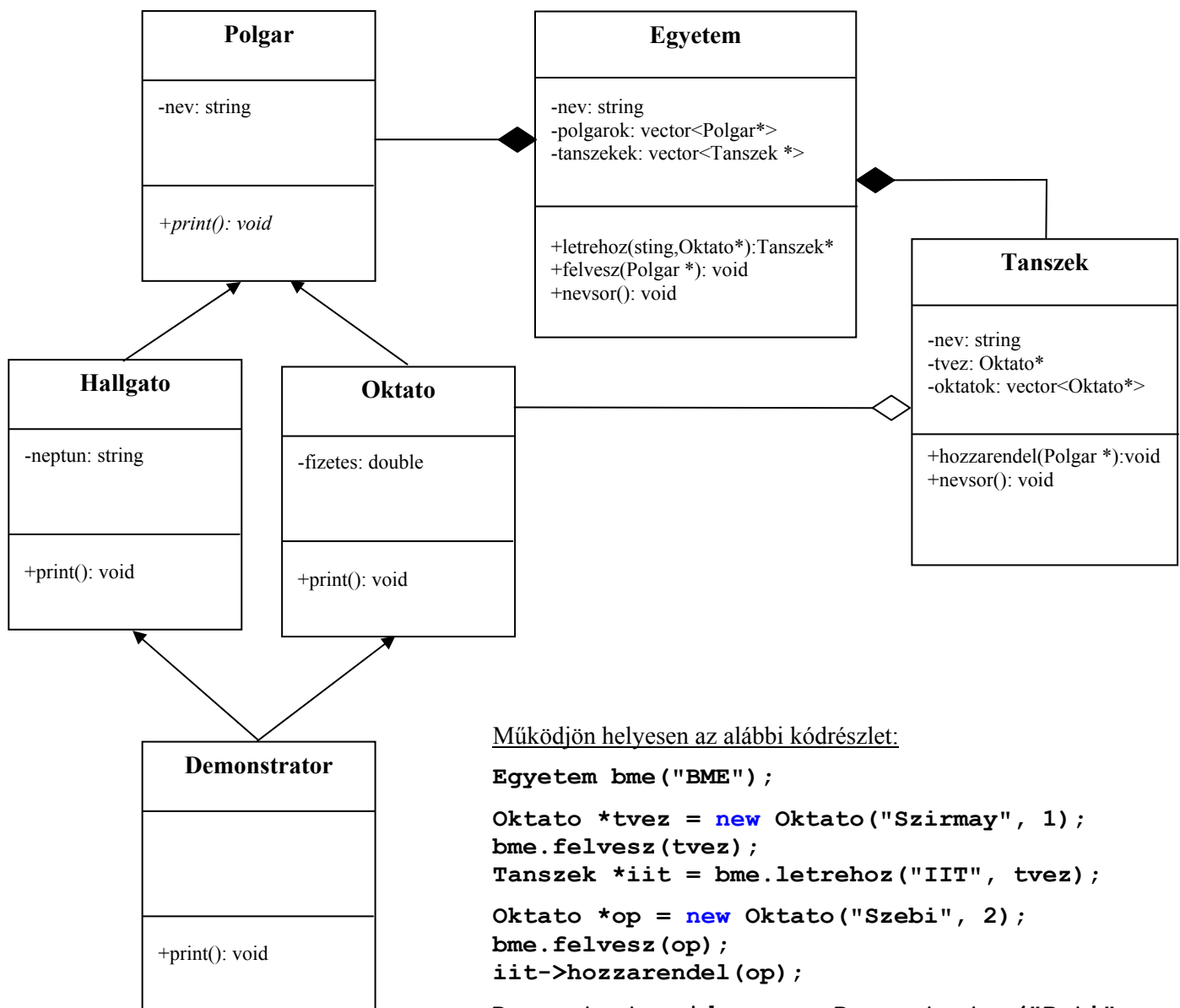
- o objektumok létrehozása (minden attribútum - kivéve a listák elemei - legyen megadható a konstruktorban);
- o objektumok megszüntetése;
- o tanszék létrehozása az egyetemen belül (*letrehoz()*) (ld. kódrészlet);
- o polgár felvétele az egyetemre (*felvesz()*);
- o oktató ill. demonstrátor tanszékhez rendelése (*hozzarendel()*);
- o polgár, oktató, hallgató és demonstrátor nevének kiírása a standard kimenetre (*print()*); (demonstrátorok esetében a név mellett a „demonstrator hallgato” szöveg is jelenjen meg)
- o tanszéken oktatók ill. egyetem polgárainak névsora (*nevsor()*).

Az objektummodellt megterveztük, de sajnos az osztálydiagramból az összes felirat eltűnt! **Egészítse** ki a mellékelt osztálydiagramot! Jelölje a tagváltozók és tagfüggvények láthatóságát is! (1p)

Deklarálja C++ nyelven a modellt megvalósító osztályokat! Használja a dőlt betűs azonosítókat! (1.5p)

Valósítsa meg az *Egyetem* osztály konstruktorát, destruktort, minden objektum *print()* tagfüggvényét, valamint a *Tanszek* *hozzarendel()* és *nevsor()* metódusát! (1.5p)

A megoldásban **használja fel** az *std::vector* vagy az *std::list* sablont és az *std::string* osztályt!

Működjön helyesen az alábbi kódrészlet:

```

Egyetem bme ("BME" );
Oktato *tvez = new Oktato("Szirmay", 1);
bme.felvesz(tvez);
Tanszek *iit = bme.letrehoz("IIT", tvez);

Oktato *op = new Oktato("Szebi", 2);
bme.felvesz(op);
iit->hozzarendel(op);

Demonstrator *dp = new Demonstrator("Peti",
                                     "ha1234", 3);

bme.felvesz(dp);
iit->hozzarendel(dp);

iit->nevsor();
bme.nevsor();
  
```

Egy lehetséges megoldás:

```

class Polgar {
    string nev;
public:
    Polgar(string nev);
    virtual void print() { cout << nev; } // virtuális!
    virtual ~Polgar(); // virtuális!
};
class Oktato : virtual public Polgar {
    double fizetes;
public:
    Oktato(string nev, double fizu);
};
class Hallgato : virtual public Polgar {
    string neptun;
public:
    Hallgato(string nev, string nept);
};
class Demonstrator : public Hallgato, public Oktato {
public:
    Demonstrator(string nev, string nept, double fizu);
    void print() { Polgar::print(); cout << " demonstrator hallgato"; }
};

class Tanszek {
    string nev;
    Oktato *tvez;
    vector<Oktato*> oktatok;
public:
    Tanszek(string nev, Oktato *tvez);
    void hozzarendel(Oktato* okt) { oktatok.push_back(omt); } // pointert vár!
    void nevsor();
};
void Tanszek::nevsor() {
    cout << "Tanszek: " << nev << "tanszekvezeto: ";
    tvez->print(); cout << endl;
    for (size_t i = 0; i < oktatok.size(); i++) {
        oktatok[i]->print(); cout << endl;
    }
}
class Egyetem {
    string nev;
    vector<Polgar*> polgarok; // pointereket kell tárolni, mert heterogén
    vector<Tanszek*> tanszekek; // itt nem lenne fontos a pointer, de...
public:
    Egyetem(string nev) : nev(nev) {}
    Tanszek* letrehoz(string nev, Oktato *tvez); // pointert ad vissza(ld. kód)
    void felvesz(Polgar* polg); // pointert vár (ld. kód)
    void nevsor();
    ~Egyetem();
};
Egyetem::~~Egyetem() {
    for (size_t i = 0; i < polgarok.size(); i++)
        delete polgarok[i]; // megszűnnek a polgárok is
    for (size_t i = 0; i < tanszekek.size(); i++)
        delete tanszekek[i]; // megszűnnek a tanszékek is
}

```